

הסיפור
שליסיפור מעורר השראה
לשולחן השבתכשהפרכז
התעלף

הרב משה לאזאר

כאשר נכנסנו לחדרו של הרבי, הוא שאל אותנו ברצינות רבה, "מדוע אנו זקוקים למחנה קיץ?"

השאלה הזו גרמה לי לסחרור עז. מאחר שהשקעתי ברעיון הזה כל כך הרבה מחשבה ותקווה, ואחרי תגובתו הראשונית והחיובית של הרבי, ציפיתי שכעת הוא ידריך אותנו מה לעשות; אך הנה הוא שואל אותנו למה בכלל לעשות זאת! חשתי שכל עולמי חרב עלי, ולמעשה איבדתי את ההכרה. קהת הבחין שאני מתנדנד ועומד לקרוס, ומיהר לתפוס אותי לפני שנפלתי על הרצפה. זה כמוכן שיבש את היחידות, והרבי הציע שנצא החוצה לכמה דקות, ונחזור אחרי שאתאושש.

כשיצאנו החוצה, קהת - שהיה אדם מאוד מיושב בדעתו - העמיד אותי על מקומי. הוא אמר לי, "משה, פשוט תענה על שאלת הרבי בכנות. תסביר לו מדוע, על סמך ניסיוןך האישי, אתה סבור שאנו זקוקים למחנה קיץ משלנו".

נכנסנו שנית, והרבי קיבל את פנינו עם חיוך רחב. אחרי ששאל אותי אם אני מרגיש יותר טוב, הוא חזר על שאלתו הקודמת, "מדוע אנו זקוקים למחנה קיץ?"

עניתי, "מחנה קיץ הוא הדרך הטובה ביותר להחדיר יהדות בילד. אפילו אם הוא לומד בבית ספר דתי, האווירה בבית עלולה לקלקל את כל מה שהוא למד שם. אך במחנה קיץ הוא שווה בכל שעות היממה, למשך כחודש או חודשיים. במהלך הזמן הזה, כל מה שילמד - ייחקק בו בקביעות".

היה נראה שתשובתי השביעה את רצון הרבי, והוא העניק לנו את אישורו, ואפילו יעץ לנו כיצד למצוא אתר מתאים למחנה הקיץ. התחלתי לפעול בעניין מיידית, שכן היה הרבה מה לעשות בשלושת החודשים הקצרים שנותרו עד לתחילת המחנה.

מתוך נדל"ן מאזור הרי הקטסקיל הראה לי כמה מקומות שנוכל לשכור, אולם הרבי לא אישר אף לא אחד מאלה; באחד המקומות הילדים היו נאלצים לחצות כביש סואן כדי להגיע מחלק אחד של המחנה אל משנהו; בשני, מבני המגורים המיועדים לילדים היו גבוהים מדי, מה שעורר חשש ממלכוד בקומות העליונות במקרה של שריפה חלילה, והשלישי היה חשוף לאסון מסוים שלא נתתי את דעתי עליו.

בסופו של דבר, הצלחתי לשכור קמפוס של מחנה קיץ לא דתי בשם "קמפ ישראל" בעיירה אלנוויל, שבעליו ביקש לפרוש לגמלאות. מיד עם קבלת אישורו של הרבי למיקום, התחלתי

בתחילת שנות תש"י (1950), כשהייתי תלמיד ישיבה, היו מעט מאוד מחנות קיץ דתיים. במהלך כמה מחפשות הקיץ עבדתי כמדריך ב"קמפ אגודה" - וההתנסות הזו הולידה בי את הרעיון ליזום הקמת מחנה קיץ חב"ד, שיתיר בחניכיו קשר ארוך-טווח ליהדות, תורה ומצוות.

כאשר כתבתי על כך לרבי, לא קיבלתי מיד אור ירוק. הקמת מחנה קיץ תדרוש השקעת זמן וכוחות מרובים, הסביר הרבי, ותסיח את דעתי מלימוד התורה. הוא הציע שאגנוז את הרעיון למשך חצי שנה, עד אחרי חג הפסח, ושאתכתוב לו שוב אז.

למרות זאת, לא הצלחתי שלא לחשוב ולתכנן כל העת, וכמוכן, מיד אחרי חג הפסח כתבתי שוב לרבי. הפעם קיבלתי מענה דרך מזכירו הראשי של הרבי, הרב מרדכי אייזיק חדקוב, שייעץ לי בנוגע למבנה הארגוני של מחנה הקיץ. הוא הודיע לי כי יהיה עלינו להקים תאגיד חוקי - ולא סתם לצאת ביוזמה פרטית - וזאת כדי שלא תיפול על המארגנים אחריות אישית. כמו כן, מאחר שאני יוסי ויינבאום, שותפי למיזם, היינו תלמידי ישיבה צעירים, עלינו למצוא שותף שלישי שיהיה מבוגר יותר ונשוי. לשם כך בחרנו בר' קהת וייס, וכשדיוחנו על כך לרב חדקוב, הוא אמר שהרבי מבקש לפגוש אותנו.

«

לציון שבועים שנה למנהיגותו של הרבי, יתמקדו פרסומי JEM בכל שבוע
באחד מהמאורעות, הרעיונות או האישים הקשורים לחייו של הרבי.

מאורעות.
רעיונות. אישים.

לפרסם על מחנה הקיץ במטרה למשוך חניכים. מסע הפרסום הצליח מאוד, ותוך זמן קצר נרשמו למעלה מתשעים ילדים. גייסנו צוות מלא, והשלמנו את כל ההכנות.

תוך כדי עבודתי בארגון כל הסידורים הנדרשים ממשרדי הזעיר ב-770, זכיתי לביקור פתע ממזכירו של הרבי, הרב לייבל גרונר. "כמה זמן אורכת הנסיעה אל המחנה?" שאל. "בין שעתיים לשעתיים וחצי", עניתי. "תלוי בעומס התנועה".

הוא לא אמר דבר, אך תוך זמן קצר חזר והפתיע אותי שנית: "הרבי יוצא בעוד שעה לביקור במחנה הקיץ".

יצוין, כי מאז קיבל עליו את הנהגת תנועת חב"ד בשנת תשי"י (1950), לא יצא הרבי מתחומי העיר ניו יורק, כך שהודעה זו בהחלט עוררה עניין רב. ברגע שהדבר התפרסם, כולם רצו להצטרף. שיירה שלמה של מכוניות עמוסות לעייפה עשתה את דרכה מ-770 לקטסקילס, שם ערך הרבי התוועדות. הוא התייחס למאורע ברצינות רבה, ואפילו לבש את מעיל המשי שלו, השמור לזמנים מיוחדים.

היה זה ביום ט"ז בתמוז, תשט"ז (1956) כאשר הרבי הגיע לראשונה וחנוך את "מחנה גן ישראל". שינינו קלות את השם כדי להדגיש שמדובר על משהו חדש, תוך שימור השם המקורי של המקום - וזאת על פי עצת הרבי. הוא ציין כי ייתכן שחלק מהילדים שהשתתפו בעבר במחנה ירצו לשוב ולהשתתף גם השנה - גישתו הייתה לעולם לא לפספס הזדמנות להכליל כמה שיותר משתתפים. מאז, זו הייתה המדיניות שאימץ "מחנה גן ישראל", שלאורך השנים צמח והפך לרשת בינלאומית אותה פקדו מיליון ילדים, אם לא יותר.

בשנה השנייה ביקש הרבי שאמצא מקום יפה יותר, מאחר שהאתר באלנוויל היה מעט ישן ובלוי. שוב יצאתי למסע חיפושים, ובכפר סוואן לייק - אחד האזורים היפים בקטסקילס בזמנו - איתרתי את "חנות זיגלר", שבמקור שימשה כחנות תרנגולים, ובשטחה עמדו שורה של בקתות עץ שנבנו בידי הבעלים המקוריים. הצלחנו לרכוש את המקום, והעברנו את מחנה הקיץ לשם.

לאחר פתיחת המחנה - הפעם עם מספר כפול של נרשמים לעומת השנה הראשונה - שוב הגיע הרבי לבקר במקום, אולם הפעם ביקורו תוכנן מראש, ולא בהפתעה מוחלטת כמו בפעם הראשונה.

רציתי שהרבי יראה את המחנה תוך כדי פעילות, וליוויתי אותו בביקור בבקתות המגורים, כאשר כל אחד מהחניכים עומד בסמוך למיטתו. הרבי סייר בכל רחבי הקמפוס, וגילה עניין רב בכל פרט. כאשר נכנסנו לחדר האוכל הוא הבחין בשלט, "זכור לתת תשר למלצר!" הוא הוציא כסף מכיסו ומסר אותו ליוסי ויינבאום עבור המלצרים.

הוא גם שוחח איתם, ואמר למלצרים - שבחלק ניכר מהזמן עלולים לחוש כמשרתים - שהם עושים עבודה חשובה ביותר, עבודת קודש. זו הייתה דרכו של הרבי להתייחס לכל אדם - מבלי הבט על מעמדו בחיים - להראות לו עד כמה הוא חשוב.

זה אחד מהדברים הרבים שעלינו ללמוד מהרבי; הוא לימד אותנו לתת מקום והכרה לכל אדם באשר הוא.

זו תחושה מדהימה כאשר מכירים כך ובמאמץ, ואני יכול להעיד על כך באופן אישי. כאשר הסיור הסתיים והרבי נכנס אל מכוניתו, הוא אמר לי, "לא תיארתי לעצמי עושר שכזה". ראיתי בכך אות של אישור ועידוד מצדו, והמילים הללו - שאותן לעולם לא אשכח - מחזיקות אותי עד היום הזה.

הרב משה לאזאר משמש כשליח במילאנו, איטליה, משנת תשכ"א (1961). הוא רואיין בחודש סיון תשע"א (2011).

לזכות אבינו היקר הרב יעקב של' מינסקי ולעילוי נשמת אמנו היקרה מרת שיינא באשע בתיה ע"ה הוקדש ע"י בנם ר' שניאור ויוכבד שיחיו מינסקי

השבוע לפני:

< תש"י (1950) — לפני שנבנתה גדר בין הקברים ובין

השביל המוליך אל ציון אדמו"ר הרי"צ, נהג הרבי להזהיר את הכהנים שלא לעבור בתוך ד' אמות של הקבר. חסידים היו מקיפים את הכהנים, כדי ליצור מחיצה אנושית בינם לבין הקברים. במכתב לאחד החסידים אותו פגש בי"ב תמוז בציון אדמו"ר הרי"צ, מציין הרבי ש"הייתה לי קורת רוח מזה שניהל כהנים חסידים אל הציון, אשר על ידי שזיכה את האחרים ודאי שגדול זכותו והתקשרותו לכ"ק מו"ח [כבוד קדושת מורי וחמי] אדמו"ר הכ"מ [הריני כפרת משכב], הוא הצינור שעל ידו יושפע עליו ברכה והצלחה".¹ כ' בתמוז

< תשל"א (1971) — במענה למכתבו של הסופר שמחה

רוז, אשר שלח לרבי טיוטה מספרו הביוגרפי על הצדיק הירושלמי ר' אריה לוי - "איש צדיק היה", כותב הרבי, שקריאת הטיוטה חיזקה אצלו עוד יותר את ההכרח להוציא לאור ספר כזה: "מובן שחשוב ביותר לפרסם אורח חייו ופעולותיו, ובפרט בדורנו, שהנוער תועה בדרכים לא דרכים, ורק שברו הצלמים של דור הקודם אבל טרם מצאו דרכם בחיים. ומרוב הצימאון לתוכן ומרוב הפחד מפני הריקות, מגששים באפילה להיתלות בכל מיני 'אידיאלים'. שלכן ערך גדול ביותר לספר שממנו ילמדו על דבר אדם שאך זה עתה חי ביניהם, שאף שהיה חניך הדור הקודם, היו לו קשרים הדוקים עם הכי מתקדמים אשר בדורנו וכו'".² כ"ב בתמוז

1. אגרות קודש ג, עמ' שמב
2. אגרות קודש כו, עמ' קפט

ההקדשות שלכם
מאפשרות את המשך הפצת הגיליון השבועי.

לפרטים נוספים
ולהרשמה לקבלת הגיליון השבועי בדוא"ל
כתבו לנו: sipursheli@jemedi.org

אף שהשתדלנו כמיטב יכולתנו לאמת כל פרט, תוכנם של הסיפורים משקף את דברי הרבי כפי שאלו הובנו בשעתו על ידי השומעים והשתמרו בזיכרונם.

MY ENCOUNTER
with the
REBBE

בסיוע חברי
THE JEM FOUNDATION

ואתה תצוה... להעלות נר תמיד